

Keramika v pravěku

Hodina dějepisu pro žáky 6. ročníku ZŠ

Vzdělávací oblast: Dějepis

Tematický okruh: Počátky lidské společnosti

Vzdělávací cíle:

- žák se seznámí s materiální kulturou v pravěku
- žák se seznámí s výrobním postupem při výrobě pravěké keramiky
- žák je veden k budování logického úsudku
- žák se seznámí s typickými keramickými nálezy pro jednotlivá období pravěku
- žák analyzuje získané informace a vytvoří vlastní návrh pravěké keramiky

Časová náročnost: Max. 45 minut

Metody:

- chronologické seřazení textu
- pozorování obrazového materiálu – rozlišování znaků
- přiřazení informací k obrazovému materiálu
- zamyšlení nad výrobním postupem, typickými znaky a funkcí pravěkých keramických nádob
- vytvoření vlastního návrhu pravěké keramické nádoby s popisem podloženým získanými informacemi

Informace, které by měl dostat žák pro splnění pracovního listu:

- otevři si pracovní list na stránkách Muzea města Prahy (můžeš si ho vytisknout, nebo podle něj plnit úkoly na zvláštní list papíru)

- postupuj podle pokynů v pracovním listu
- na řešení úkolů nepotřebuješ žádné zvláštní dovednosti - informace získáš důkladným čtením textů v jednotlivých úkolech
- nespěchej, buď trpělivý, věnuj pozornost každému detailu
- pokud si nejsi jistý, jak splnit poslední úkol, znovu si projdi texty předcházejících úkolů
- neboj se formulovat své nápady
- vypracované úkoly pošli svému učiteli dějepisu

Metodické komentáře pro úspěšné splnění hodiny

Žák k úspěšnému splnění hodiny:

- nepotřebuje žádné znalosti o pravěké keramice, přesto by bylo vhodné, aby se již v minulosti setkal se základním rozdělením období pravěku (doba kamenná, doba bronzová, doba železná)
- otevře pracovní list, který si může stáhnout, vytisknout či vypracovat úkoly na papír
- důkladně přečte texty v prvním úkolu a chronologicky seřadí výrobní postup keramiky
- prohlédne si fotografie ze sbírek ve druhém úkolu, porovná s příslušnými texty, text s fotografiemi propojí
- na základě získaných informací předloží návrh vlastní keramické nádoby
- návrh doprovodí popisem, kde mimo jiné uvede techniku a motiv výzdoby a typ výpalu

Náměty na další využití tématu:

- více keramických nálezů ze sbírek Muzea hlavního města Prahy je možné vidět v prezentaci sbírek na internetových stránkách muzea:
<http://sbirky.muzeumprahy.cz/collections/results?material=33224641&type=11049127&search=type>
- prostřednictvím krátkého videa se žáci mohou seznámit s procesem restaurování keramiky:
<https://www.youtube.com/watch?v=Qxn9uzxnL44&t=10s>
- pro bližší seznámení s duchovní kulturou lidí starší doby železné v souvislosti s účelem keramických předmětů lze využít rozšiřující úkol.

Zadání rozšiřujícího úkolu:

V roce 2003 proběhl archeologický výzkum v Praze – Suchdole, během kterého bylo objeveno, mimo jiné, i několik keramických nádob ze starší doby bronzové. Nádoby byly nekvalitně vypáleny a nenesly žádné stopy po vaření ani jiném užívání. Prohlédni si webovou výstavu k tomuto výzkumu na stránkách Muzea hlavního města Prahy: <http://muzeumprahy.cz/5232-hrob-bylanske-kultury-ze-suchdola/>. Napiš, k jakému účelu byly keramické nádoby vyrobeny. Zamysli se, proč je lidé k tomuto účelu použili.

Muzeum hlavního města Prahy
Lektorské oddělení, 2020

www.muzeumprahy.cz